

VI. STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM

Ocena funkcjonalna pacjentów poddanych usprawnianiu rehabilitacyjnemu z powodu gonartrozy w świetle badań klinicznych i posturograficznych

Wstęp: Choroba zwyrodnieniowa stawów należy do najczęstszych przyczyn niepełnosprawności u osób powyżej 60 roku życia, a stawy kolanowe stanowią jedną z głównych lokalizacji zmian degeneracyjnych w organizmie człowieka. Obok patologicznych procesów obejmujących układ kostno - stawowy w przebiegu ChZS istotnym problemem są zaburzenia równowagi i stabilności związane z utratą propriocepcji. Konsekwencją ich jest m.in. wzrost ryzyka upadków. Analiza równowagi przy pomocy testów klinicznych jest rutynowo wykonywana w codziennej praktyce medycznej, ale niestety metody te są subiektywne, a rzetelność uzależniona od badającego. Obiecujące wydaje się zastosowanie platformy lub maty stabilometrycznej umożliwiające, obiektywną ocenę zaburzeń równowagi. Właściwie przeprowadzona diagnostyka posturograficzna umożliwia wczesne podjęcie terapii i prawidłowe zaplanowanie postępowania terapeutycznego wpływającego na konkretny problem funkcjonalny pacjenta z zaburzeniami równowagi w przebiegu ChZS kolanowych.

Cel badania: Celem niniejszego badania była ocena wpływu rehabilitacji na sprawność i stabilność pacjentów z ChZS kolanowych, przy pomocy badania klinicznego z uwzględnieniem testów funkcjonalnych oraz posturograficznego przeprowadzonego na platformie stabilometrycznej (mata tensometryczna) w porównaniu do osób zdrowych.

Materiał i metody: Spośród uczestników (n=166) wyodrębniono dwie grupy - kontrolną (n=41) i badaną, w której dokonano losowego przydziału do jednej z trzech grup - „Wkładki”(n=43), „Ćwiczenia” (n=43), „Wkładki i ćwiczenia”(n=39). W celu oceny zaburzeń równowagi i efektów zastosowanej rehabilitacji użyto: autorskiej Karty Badania Pacjenta zawierającej testy funkcjonalne, skalę równowagi Berga oraz ocenę jakości życia i funkcjonalności przy pomocy kwestionariusza KOOS. Wykonano również badanie posturograficzne na macie tensometrycznej. Diagnostykę przeprowadzono dwukrotnie - przed i po 6 tygodniowej terapii.

Wyniki: Uzyskano istotne statystycznie różnice w ocenie funkcjonalnej i posturograficznej pacjentów w porównaniu do osób z grupy kontrolnej ($p < 0,05$), a także wykazano korzystny

efekt przeprowadzonej terapii ($p < 0,05$). Największą skuteczność uzyskano w grupie osób wykonujących ćwiczenia i stosujących jednocześnie wkładki ortopedyczne.

Wnioski: U pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawów kolanowych występują deficyty równowagi widoczne w testach posturograficznych i klinicznych, a zastosowanie rehabilitacji pozwala na ich redukcję.

Słowa klucze: posturografia, równowaga, gonratroza, kolano, rehabilitacja, trening, core, wkładki ortopedyczne

